

Tekst naar aanleiding van de jubileum tentoonstelling 'Elder Eden', Museum de Buitenplaats, Eelde, 2011.
Kunstenaarsbijdrage voor de jubileum catalogus die helaas nooit is verschenen.

NAAKTER DAN NAAKT, de Venus van Antwerpen

Daar staat ze. Je kunt er niet omheen, dit bronzen beeld van een vrouw in een opmerkelijke houding. Haar gewicht op het rechterbeen, een hand rust op de heup. Haar hoofd heeft ze naar links gedraaid, de linker arm en het linker been volgen deze beweging. De linkerhand met de palm naar boven komt iets omhoog. Haar pronte borsten en kwieke staartjes stralen dynamiek en beweging uit. Met ferme dijën, staat ze stevig geaard. De nekspieren aangespannen en met wijd opengesperde ogen kijkt ze naar... naar wat eigenlijk? Waarom staat ze zo? Wat biologeert haar? Wat doet haar dit gebaar maken? Is ze geschrokken, ontzet of boos? Gaat ze zeggen: 'kom op zeg, wat maak je me nou' om daarna in lachen uit te barsten? Of zien we hier een bestudeerde pose van een model, waarin de beeldhouwer haar kunde toont en de titel naar de schoonheid van het menselijk lichaam verwijst? Een expressief en zelfbewust beeld, in een niet helemaal te duiden houding. Intrigerend.

'Venus van Antwerpen' is haar naam. In het oude Italië staat de godin Venus bekend als beschermster van vegetatie, tuinen en wijngaarden. Later wordt ze vereenzelvigd met de griekse Aphrodite, de godin van de liefde, schoonheid, seksualiteit en vruchtbaarheid in de breedste zin van het woord. Eigenschappen die wij over het algemeen graag verbinden met ideeën over wat wij als paradijselijk ervaren. Toch is deze venus geen bevallige venus in klassieke zin.

Het beeld is in brons gegoten en afgewerkt met een patinee van doorgebrand kopernitrat wat de huid donker kleurt, met highlights daar waar het brons gepolijst is. Een schetsmatige manier van werken is zichtbaar en toont de hand van de kunstenaar. De klei lijkt op haar plaats gesmeten, geduwd, gestompt, aangesmeerd, gekneed, afgestroken, gegooid, afgerukt, geslagen, de vorm met de vingers afgetast en met ferme hand aangedrukt. Kortom, kloek en expressief boetseerwerk.

Als schilder ben ik geïnteresseerd in het creëren van een schilders huid en ook niet al te zachtzinnig met verf en materiaal in de weer. Is het daarom dat dit beeld mij zo aanspreekt of is er meer?

Ik loop om het beeld heen. De sensuele kuiltjes van de si gewrichtjes op het Sacrum ten weerszijde van de onderste lumbale wervel worden weergegeven als 2 gaten, plop plop je steekt gewoon een stokje in de klei. De anders zo charmante glooiing naast de Gluteus maximus is hier een rauw gat, vermoedelijk een opgesmeten plak klei die er later met een ferme ruk weer afgetrokken is. Hier en daar lijkt het alsof de huid van het lichaam is afgestroopt als bij een gefileerd corpus in een anatomisch lab. Je kunt een hand onder de pezige quadriceps schuiven en hem bijna optillen.

Het kijken naar en schrijven over het beeld ervaar ik als een zeer nabije fysieke ervaring.

De kunstenaar laat je onder de huid kruipen en ik bespeur een rauwe pijn, de geschiedenis van de pijn van een vrouwenlichaam? De butsen, de gaten, ze kan het hebben. Het lijkt haar geen bal te interesseren dat ze daar naakt staat, zelfs naakter dan naakt.

In kwetsbaarheid laat ze haar kracht zien, niet uit het lood te krijgen deze venus, rauw, brutaal en eigentijds.

Ben benieuwd hoe in het verloop van haar kunstenaarschap de vrouwbeelden van Natasja met haar mee zullen groeien. In ieder geval gepassioneerd en hartstochtelijk. Met Venus lijkt ze nog lang niet uitgesproken.

Arjo Passchier, oktober 2011

NB: in de afgelopen drie jaar zijn er inderdaad nog diverse Venus beelden aan het oeuvre van Natasja toegevoegd, zoals de 'Venus van Drente' (te zien in de tuin van het Drents Museum te Assen) en de 'Venus fan Ljouwert' (te zien in Leeuwarden). Voor afbeeldingen zie: www.natasjabennink.nl

September 2014